

מעטפות מלאות בקידוש ה'

Category: אמור, ויקרא

רב ושליח צעיר בבאר-שבע מוצא סכום כסף גדול בספה שבביתו, מחזיר אותו לבעליו ומגלה שהמעשה המתבקש יצר מהפך ביחס אליו וברצינות כוונותיו.

"אינני מאמינה שנשארו אנשים כאלו"

לפני כמה שבועות, בתו הקטנה של שליח חב"ד בבאר שבע, הרב מענדי יצחקי, איבדה את העגיל של אשתו והטמינה אותו עמוק בתוך הספה. בתור בעל טוב הוא מיד התגייס למבצע חיפוש העגיל במעמקי הספה.

את העגיל הוא לא מצא, אבל תוך כדי החיפושים הוא גילה בין הכריות 'אוצר' גדול: מעטפות חומות וגדולות עם אלפי דולרים בתוכם. בחלק מהמעטפות הוטמנו אלפי יורו, ועל המעטפות נכתב הסכום ביורו ובדולר ברוסית. הוא העריך שהסכום הכולל של כל המעטפות היה כמאה אלף שקל.

עד לפני זמן מה, השליח גר בדירה שכורה מרוהטת שהייתה שייכת לאשה מבוגרת, עולה מרוסיה שהיא ובעלה ניצולי שואה. כשזוג השלוחים עזבו את הדירה, בעלת הבית הציעה להם לקחת את הספות איתם למקום המגורים החדש שלהם. כעת, כשהוא מצא את המעטפות הוא מיד שיער שזה שייך לפולינה, אותה אישה שהשכירה להם את הבית שבו הם גרו בעבר.

פולינה מתגוררת כעת במושב זקנים ודוברת רוסית ואידיש. כדי לתקשר איתה הם הביאו מתרגם וכשהם התחילו לדבר איתה על הספות היא לא הבינה מה הם רוצים ממנה. היא אמרה להם: "נתתי לכם את הספות", והוא אמר לה "מצאנו שם כסף, המון כסף!" אבל היא ענתה להפתעתו: "כסף? למה לא לקחתם?".

"דברו עם הבן שלי", היא סיכמה לבסוף. הם יצרו קשר עם הבן שלה שהוא רופא במקצועו, והוא הגיע לקחת את הכסף. גם הבן לא ידע שאביו החביא סכומי כסף כה גדולים בתוך הספה, כנראה שהאב שכח לספר להם על זה לפני שנפטר.

בני המשפחה לא יודעים מאיפה היה לו את הכסף הזה. הם מעלים את האפשרות אולי זה כסף שאביהם קיבל בתור ניצול שואה ושמר אותו עבור הילדים.

כשהבן הגיע, הרב נתן לו את המעטפות ואמר לו "אבא שלך שמר את זה בשבילך". הבן כמובן הניח עם הרב תפילין והוא סיפר שאמו אמרה לו שהיא "לא מאמינה שעוד נשארו כאלו אנשים".

כשהתקשורת ראינה את השליח הוא אמר שהוא בכלל לא מבין מהי ההתלהבות וההתפעלות מהסיפור. הוא הוסיף שאכן הוא זקוק לחמישים אלף שקל כדי לקנות דירה, אבל הוא לא יגזול חלילה כסף ששייך למישהו אחר.

מי זכאי לזכויות המצוות

רק אתמול חגגנו את ל"ג בעומר, יום ההילולא של רבי שמעון בר-יוחאי מחבר ספר הזהר. אני רוצה לחלוק אתכם סיפור מספר הזהר.

"רבי חייא ורבי יוסי היו מהלכים בדרך. הגיעו להר אחד, ומצאו שני אנשים שהיו הולכים. תוך כדי כך הם ראו איש אחד שבא בדרך ואמר לאותם אנשים: בבקשה מכס, תנו לי מזון ופת לחם, שמזה שני ימים אני תועה במדבר ולא אכלתי כלום.

הלך אחד מאותם שני אנשים, והוציא את מזונו שהביא עימו לדרך, נתן לו, והאכיל והשקה אותו. אמר לו חברו: ומה תעשה כשתצטרך למזון? כי אני, את שלי אני אוכל. אמר לו: וכי על המזון שלך אני הולך?! ישב אצלו אותו עני עד שאכל כל מה שהיה לו, ואת הלחם שנשאר נתן לו לדרך, לקח והלך לו.

אמר רבי חייא: לא רצה הקב"ה שמצווה זו תהא נעשית על ידינו. אמר רבי יוסי: אולי נגזר

דין על אותו בן אדם, ורצה הקב"ה להזמין לפניו מצווה זו כדי להציל אותו. בעודם הולכים, התעייף אותו האיש בדרך. אמר לו חברו: האם לא אמרתי לך שלא תיתן לחם לאדם אחר?!

אמר רבי חייא לרבי יוסי: הרי יש מזון אצלנו, ניתן לו לאכול. אמר רבי יוסי: רצונך להוציא ממנו זכותו?! נלך ונראה, כי ודאי נאחזה בצורת פניו של אדם זה שלהבת המוות, ורצה הקב"ה להזמין לו זכות, כדי להצילו.

בתוך כך, נתיישב אותו בן אדם, וישן תחת אילן אחד. וחברו התרחק ממנו, וישב בדרך אחרת. אמר רבי יוסי לרבי חייא: עתה נשב ונראה, שוודאי הקב"ה רוצה לעשות לו נס. קמו והמתינו, והנה ראו חיה רעה מלאה בלהבות כעס עומדת על אותו אדם.

אמר רבי חייא: אוי על אותו האיש, שעתה ימות! אמר רבי יוסי: זכאי אותו האיש, שהרי הקב"ה יעשה לו נס. לפתע ירד מן האילן נחש אחד ורצה להורגו, קמה החיה ההיא על הנחש והרגתו, הפכה פניה והלכה לה.

אמר רבי יוסי: וכי לא אמרתי לך שהקב"ה רוצה לעשות לו נס, ולא תוציא זכותו ממנו?! בתוך כך התעורר אותו אדם, קם והלך לו. אחזו בו רבי חייא ורבי יוסי, ונתנו לו לאכול. אחר שאכל, הראו לו הנס שעשה לו הקב"ה " (זהר בהר ק"י, ב).

הסיפור הזה מלמד אותנו שהקב"ה מזמין מצוה לידינו של אדם כדי שתעמוד לו זכות המצווה לעזור לו ולשמור עליו. ואם-כן נשאלת השאלה, מה עומד מאחורי המצווה הנפלאה שזכה בה השליח מבאר-שבע?

קידוש ה' על מלא

בפרשתנו אנו קוראים על המצווה של קידוש ה', "ונקדשתי בתוך בני ישראל" (אמור כב, לב). בפשטות פירוש המצווה הוא, שכשיהודי מוכן להקריב את חייו למען קיום מצוה זהו קידוש ה'. ובלשונו של רש"י: "מסור עצמך וקדש שמי", כמו שמורגל הנוסח הידוע על יהודים שנהרגו אך ורק בגלל היותם יהודים שהם נהרגו על קידוש ה'.

שואל הרבי, האם יהודי שנהרג על-ידי גוי שונא ישראל זהו קידוש ה'? "אדרבא מאורע כזה לכאורה הוא היפך קידוש שמו יתברך".

"הריגתו של יהודי מעוררת את הטענה למה יאמרו הגויים איה אלוקיהם". לכן אומר הרבי שההיפך הוא הנכון: כשהקב"ה עושה נס ומציל את אותו אדם כמו במקרה שרש"י מביא על חנניה מישאל ועזריה שהושלכו לכבשן האש ויצאו חיים זהו קידוש ה', אז מתגדל ומתקדש שמו של הקב"ה בעולם (תו"מ תשמ"ז ח"ג ע' 330).

ישנו אופן יותר פשוט לעשות קידוש ה', וכאן לא מבקשים מאף אחד לקפוץ לתוך כבשן האש או למסור את נפשו. הגמרא אומרת: "תניא ואהבת את ה' אלוקיך שיהא שם שמים מתאהב על ידך שיהא קורא ושונה ומשמש תלמידי חכמים ויהא משאו ומתנו באמונה מה הבריות אומרות עליו אשרי אביו שלמדו תורה אשרי רבו שלמדו תורה" פלוני שלמדו תורה ראו כמה נאים דרכיו כמה מתוקנים מעשיו" (יומא פו, א).

ובלשון הרמב"ם: "וכן אם דקדק החכם על עצמו והיה דבורו בנחת עם הבריות ודעתו מעורבת עמהם ומקבלם בסבר פנים יפות ונושא ונותן באמונה ועושה כל מעשיו לפנים משורת הדין עד שימצאו הכל מקלסין אותו ואוהבים אותו ומתאוים למעשיו הרי זה קידש את ה'" (רמב"ם יסודי התורה ה, יא).

הקב"ה זיכה את השליח במצוות קידוש ה' "פאר אקסלנס", כמו שהוא בעצמו סיפר "בשכונה אמרו לי אנחנו יכולים להבין הכל, אבל כסף, כל-כך הרבה כסף, אנשים כאן אמרו זהו, אתה לא צריך לדבר איתנו. הבנו שיש פה משהו, יש משהו אמיתי בכל מה שאתה אומר".

האירוע הזה עשה שירות בשביל השליח מה שעשר שנים בשכונה ואלף דרשות לא יכלו לעשות. בדקה אחת כולם ראו שהוא מתכוון לדברים באמת. שאצלו היהדות זה לא רק מסורת יפה שכשיש זמן וכשזה מעניין עושים משהו יהודי. הם ראו שאצלו היהדות היא דבר אמיתי והוא מתכוון למה שהוא אומר בכל הרצינות כשהוא מוכן לוותר על מאה אלף שקל כדי לעשות את

הדבר הנכון.

זה לא רק שהוא זכה במצוות השבת אבדה (שגם קיומה היא זכות גדולה), אלא כאן ה' זימן לידו הזדמנות לעשות מעשה שיש לו השפעה כה גדולה ששום כסף בעולם לא היה יכול לקנות לו את זה. זוהי המתנה הכי גדולה שהוא יכל לקבל מהקב"ה, וכל השאר כבר יקרה לבד.